

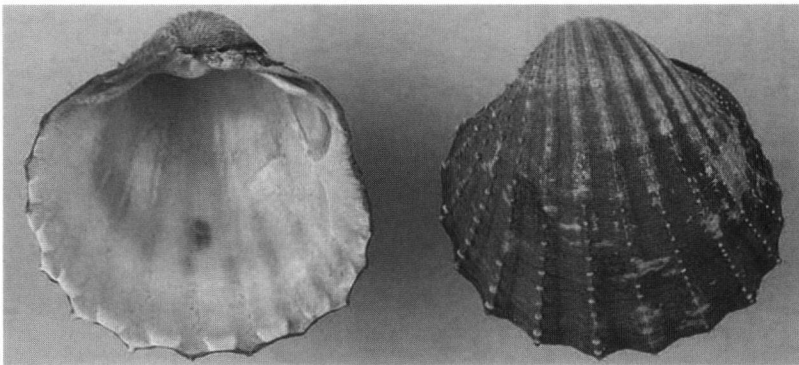
De Tere hartschelp, *Acanthocardia paucicostata* (Sowerby)
(Bivalvia, Heterodonta, Cardiidae)
nu in de Grevelingen gevestigd?

Jeroen GOUD

Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, Postbus 9517, 2300 RA Leiden

A fresh specimen of the alien cardiid *Acanthocardia paucicosta* was collected in Lake Grevelingen.

Key words: Bivalvia, Heterodonta, Cardiidae, Acanthocardia, faunal introduction, the Netherlands.

Het weekend van 25-27 januari 2002 was door een groep fanatieke duikers bestempeld tot 'Die Hard' weekend, bedoeld om juist ook in de winterperiode waarnemingen te doen voor het MOO project (Monitoring Onderwater Oevers), een project van Stichting ANEMOON. Op vrijdagavond maakten wij vanaf de Grevelingenzijde van de Brouwerdam onze eerste duik tussen de Ouddorp-inlagen en de Kabbelaarsbank. Op een diepte van 2 m vond ik een op de slikbodem liggende, openstaande 'kokkel'. De stekeltjes op de ribben deden denken aan de Gedoornde hartschelp, *Acanthocardia echinata* (L., 1758), maar al gauw bleek dat het een zeer vers doublet van de Tere hartschelp, *A. paucicostata* (G.B. Sowerby II, 1841) betrof. De vindplaats is zo ver van de aanwezige spuisluis (enkele km zuidelijker) die de verbinding met de Noordzee vormt, dat we uit kunnen sluiten dat deze verse volwassen schelp (37 x 37 x 30 mm) ingespoeld zou zijn.

De soort is al in 1998 door A.C. Janse vers aangetroffen op het strand van de Maasvlakte. Toen was nog niet te bepalen of dit om een toevallige eenmalige aanvoer dan wel om nieuw autochtoon voorkomen zou gaan. Het is mogelijk dat het toen al opgegroeide exemplaren van recentelijk (al dan niet kunstmatig) aangevoerde larven betrof. Het nu gevonden exemplaar is drie tot vier jaar oud, de schelp toont drie groeionderbrekingen, en is mogelijk een eerste generatie nakomeling van de toenmalige introductie.

LITERATUUR

- JANSE, A.C., 1999. Verse *Corbula gibba* en *Sphaerocardium paucicostatum* van de Maasvlakte. – Correspondentieblad van de Nederlandse Malacologische Vereniging 311: 127-128.
- POORTEN, J.J. TER, 1999. De Tere hartschelp, *Acanthocardia paucicostata* (Sowerby, 1834): een nadere kennismaking. – Correspondentieblad van de Nederlandse Malacologische Vereniging 311: 129-131.